Az I. Conferentia Debreceniensis Doctorandorum Iuvenum

Beszámoló

Oszd meg másokkal is:

2021-11-13

A Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolája rendezésében tartották meg 2021. október 15–16-án az *I. Conferentia Debreceniensis Doctorandorum Iuvenum* elnevezésű konferenciát, amelyen ókorral, középkorral és kora újkorral foglalkozó doktoranduszok és doktorjelöltek mutatták be legújabb tudományos eredményeiket. A hosszadalmas járványhelyzet után a konferencián az előadók személyesen vettek részt, ugyanakkor Véber Zoltán és Virágh Ágnes, a konferencia doktorandusz szervezői biztosították az online előadás lehetőségét is. Mindezek mellett a konferencia teljes ideje alatt megtekinthető volt egy, a Perényi család három ágának történetéről szóló kiállítás is.

A konferenciát Barta Róbert (intézetigazgató egyetemi docens, DE BTK Történelmi Intézet) nyitotta meg, majd Bárány Attila (tanszékvezető egyetemi tanár, DE BTK Történelmi Intézet), a Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola vezetője köszöntötte a konferencián résztvevőket. Plenáris előadásában bemutatta ifj. Barta János professor emeritus (DE BTK Történelmi Intézet) életpályáját és eddigi munkásságát, előadása után pedig egyszerre három helyszínen kezdődtek meg a szekcióülések.

Bárány Attila plenáris előadása az *I. Conferentia Debreceniensis Doctorandorum Iuvenum*on

E. Kovács Péter (tudományos főmunkatárs, ELKH BTK Történettudományi Intézet) elnökletével az első szekcióban középkori Itáliával foglalkozó előadások hangzottak el. Virágh Ágnes (DE TNDI) előadásában egy 14. századi okcitán kéziratot mutatott be, amelyen keresztül ismertette a nápolyi trónért folytatott küzdelmet, annak kortárs értelmezését, valamint a szöveg szerzője kilétének kérdésességét. Mészáros D. Szimonetta (PPKE TDI) Cesare Borgia *cinquedea*járól, valamint a pápai díszkardok ikonográfiájáról és szimbolikájáról beszélt, részletesen kitérve a két kardtípus különbségeire. A szekciót Szolnoki Zoltán (SZTE TDI) zárta, aki a Giovanni Sercambi által írt *Croniche di Lucca* második könyvében található novellák tanulságait ismertette. Előadásában megvizsgálta ezen írások hatalomtechnikai és stratégiai tartalmát, illetve összevetette más városok (San Miniato és Parma) történeteivel.

Szerző:

Tímár Csenge Mária

Címkék:

14. század, 15. század, 16. század, 17. század, Bárány Attila, beszámoló, bizánci történelem, CDDI, Conferentia Debreceniensis Doctorandorum Iuvenum, DE BTK, Debreceni Egyetem, Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola, Debreceni Egyetem Történelmi Intézete, doktorandusz konferencia, egyetemes középkor, egyetemes történelem, Itália, klasszika-filológia, konferencia, könyvbemutató, kora újkor, kora újkori történelem, középkor, középkori történelem, magyar középkor, magyar történelem, művészettörténet, ókor, ókori Róma, ókori történelem

A konferencia középkori szekcióinak pillanatképei

A második, klasszika-filológiai szekcióban Takács Levente (tanszékvezető egyetemi docens és intézetigazgató-helyettes, DE BTK Történelmi Intézet) elnökölt. Elsőként Kovács István (DE TNDI) ismertette kutatási eredményeit. Prezentációjában Kinnamos bizánci történetíró művét mutatta be, azon belül is kiemelt szerepet tulajdonítva az antik szerzőkre történő utalásoknak és az antik történetírói hagyomány bizánci továbbélésének. Ezt követte Kovács Dominika (ELTE IDI) előadása, amelyben a *De amore* kéziratok 15. századi német ajkú továbbélésének témakörét és annak problematikáját járta körbe. A szekciót Csapó Fanni (SZTE IDI) zárta, aki összehasonlította Wolfgang Lazius *Regni Hungariae archaeologiae* című munkáját Hess András *Budai Krónikájával*.

A harmadik, kora újkorral foglalkozó szekció Tózsa-Rigó Attila (ME BTK Történettudományi Intézet) elnökletével zajlott le. Baráth Dóra (PPKE TDI) előadásában a 15. századi Német-római Birodalom területén működő angol követek levelezését vizsgálta meg. Ennek kapcsán bemutatta azt a levelezői hálózatot, amely az eddig feltárt közel 1800 levélből kirajzolódott, illetve kitért az információtovábbítás módjaira és a korabeli diplomácia gyakorlati megvalósulására is. Ezt követően Molnár Attila (ELTE TDI) Kőrössy György sárospataki gazdálkodó köznemes mindennapjait ismertette az önmaga által írt 17–18. századi naplóján keresztül, azon belül is nagy hangsúlyt fektetve a köznemes jobbágyokkal való viszonyára.

A negyedik szekció, amelynek elnöke Pósán László (egyetemi tanár, DE BTK Történelmi Intézet) volt, szintén kora újkori témákkal foglalkozott. Rácz Balázs Viktor (ELTE TDI) előadásában a 16–17. századi székely zálogszerződéseket és azok érvényességi kellékeit vizsgálta meg, Kerekes Endre László (DE TNDI) pedig az 1562-es járványügyi szabályzatról beszélt. Előadásából megtudhattuk, hogy a hazai járványügyi védekezésnek milyen rendeleti előzményei vannak, illetve hogy a szabályzat következtében megjelenő vesztegzár országosan és regionálisan milyen intézményrendszerként épült ki.

Kerekes Endre László előadása

Pannónia

Népszerű | Friss | Címkefelhő

Érettségi feladatok és megoldások gyűjteménye történelemből (2005–2016)

„Felboncoltam őket... igen, tényleg egészségesek voltak." – Josef Mengele áltudományos...

Az orwelli világ – az 1984 rémisztő valóságai

A 20. század legnagyobb tömeggyilkosa: a spanyolnátha

Az utolsó rendi országgyűlés fordulópontjai

Köszöntő gyanánt: érettségi feladatok gyűjteménye (2005–2016)

TOVÁBB >>

ÚJKOR.HU
OKTATÁSI SEGÉDANYAGOK

Támogatók

Nemzeti Együttműködési Alap

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR Alapkezelő Zrt.

Az ötödik szekcióban Tóth Judit (DE IKDI) elnökletével újfent klasszika-filológiával foglalkozó kutatási eredményekről hallhattunk. Seres Dániel (ELTE TDI) részletesen bemutatta Démosthenés Timokratés elleni perbeszédét, amely két jelentősen elkülönülő részre tagolódik, ám az előadásból megtudhattuk, hogy a beszéd első és második fele között sokkal szorosabb a kapcsolat, mint ahogy azt elsőre gondolnánk. Krén László (ELTE TDI) Megasthenés *Indika* című művéről, annak korábbi, Indikos logosokkal való kapcsolatáról és műfaji kérdéseiről beszélt. Végül Marton Máté (ELTE TDI) előadásában Titus Quinctius Flamininus és Lucius Cornelius Sulla megélt vallását, Apollóval való kapcsolatuk politikai, társadalmi és kulturális vonatkozásait mutatta be.

A hatodik szekciót, amely középkori történelemmel foglalkozott, Bárány Attila nyitotta meg. A szekcióban először Véber Zoltán (DE TNDI) adott elő Kilia 1448-as megszerzéséről, illetve arról, hogy Hunyadi János milyen szerepet szánt a kikötőnek törökellenes politikájában. Galambosi Péter (ELTE TDI) a szepesi szász provinciák vizsgálatáról beszélt. Kitért a téma árnyalására is, miszerint csak toponímiai és etimológiai vizsgálatok segítségével lehet eldönteni, hogy a szepesi szász *universitas*ra etnikai különkormányzatként vagy jogközösségként kell-e tekinteni. Ezután Kovács István (PTE IDI) adott elő a késő középkori Dél-Alföld hiteleshelyeinek tevékenységéről. Vizsgálatában a csanádi székeskáptalan és az aradi társaskáptalan hiteleshelyi tevékenységét emelte ki, ezzel új adatokat szolgáltatva a két dél-alföldi káptalan történetére és működésére vonatkozóan.

Az első középkori szekció résztvevői

A szekciót Rudolf Veronika (ELTE TDI) előadása zárta, aki a magyar–bajor kapcsolatok alakulását mutatta be V. István és IV. László uralkodásának idején. A téma kutatásának forrásbázisát a korabeli elbeszélő források közül a bajor és osztrák évkönyvek, krónikák, valamint az érintett felek levelei mellett az egyházi és világi fejedelmek levelei és oklevelei adták. A konferencia első napja a Déri Múzeumban tett látogatással zárult, amely során az érdeklődőknek Novák Ádám muzeológus tartott tárlatvezetést.

Novák Ádám tárlatvezetése a Déri Múzeumban

A konferencia második napján folytatódtak a szekcióülések. A szintén kora újkorral foglalkozó hetedik szekció Papp Klára (egyetemi tanár, DE BTK Történelmi Intézet) elnökletével kezdődött meg. Elsőként Kiss Lajos (EKKE TDI) tartott előadást, amelyből megismerhettük Magócsy Gáspár testamentumát, amelyen keresztül katonai pályafutásába, családi tragédiáiba és hatalmas uradalmának öröklésébe nyerhettünk bepillantást. Ezt követően Szalai Ágnes (ELTE TDI) beszélt arról, hogy a fejedelmi kormányzat milyen szerepet töltött be az 1660-as években megszervezésre kerülő végvárrendszer kiépítésében, és hogy ennek kapcsán milyen külpolitikai törekvések zajlottak. A szekciót Boldizsár Gábor (SZTE TDI) prezentációja zárta, aki előadásában a sárospataki uradalom 1619. évi számadását vizsgálta, részletes leírást adva I. Rákóczi György udvartartásának szervezeti felépítéséről.

EMBERI ERŐFORRÁS TÁMOGATÁSKEZELŐ

Nemzeti Kulturális Alap

Partnereink

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR

NEB NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGA

Bölcsészettudományi Kutatóközpont

MTA-PPKE Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport

ELTE TREFORT ÁGOSTON GYAKORLÓ GIMNÁZIUM 1872

PTE | BTK

MHTT

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Történelmi Intézet

A nyolcadik, újfent klasszika-filológiai szekcióban Tóth Orsolya (adjunktus, DE BTK Történelmi Intézet) elnökölt. A szekció első előadója, Restás Attila (EKKE TDI) kutatásai kapcsán eddig két kevésbé ismert költő, Guttovieni József és Moró Ignác verseskötéteiről beszélt. Ezen művek bemutatása során kiemelte Zrínyi Miklós költői munkásságának továbbhagyományozódását, illetve az antik irodalom és műveltség 17. század második felében történő felértékelődését és újraértelmezését. Réfi-Oszkó Dániel (ELTE TDI) előadásában a *Notitia Dignitatum* képi világáról beszélt, melyben kitért a tárgyi és grafikus jelképek vizsgálati lehetőségeire is. Ennek kapcsán ismertette a vizualitással foglalkozó teóriákat, továbbá érintette a hatalmi reprezentáció kérdését, illetve a késő antikvitás korának képi és tárgyi eszközeinek értelmezési lehetőségeit is.

A konferencia ókori és klasszika-filológiai szekcióinak pillanatképei

A kilencedik szekció Györkös Attila (egyetemi docens, DE BTK Történelmi Intézet) elnökletével kezdődött meg, amelyben középkorral foglalkozó előadások hangzottak el. Finta Mária (ELTE IDI) a középkori angol irodalomban továbbélő ovidiusi hagyományról beszélt. Ennek kapcsán kitért a hagyomány európai, elsősorban francia és olasz gyökereire, illetve 14–15. századi továbbhagyományozódására is. Horváth Janka Júlia (ELTE IDI) előadásában bemutatta a középkori francia regényirodalomban fellelhető bizánci és ógörög hatásokat. Hangsúlyozta, hogy itt nem csupán a kultúra absztrakt mozgásáról van szó, hanem a keresztes háborúknak köszönhetően ténylegesen megvalósuló vándorlásról a francia és bizánci kultúrák között. A szekciót Ónadi Sándor (DE TNDI) előadása zárta, aki az első keresztes hadjáratban részt vevő, de nem harcoló kíséretet, az ő szerepüket és az egyháziakkal való kapcsolatukat vizsgálta.

A tizedik szekció – amelynek Bozzay Réka (adjunktus, DE BTK Néderlandisztika Tanszék) volt az elnöke – előadói ismét a kora újkor történetét érintették. Rénes Balázs (ELTE TDI) Henry Lello és Borsos Tamás konstantinápolyi követek karrierjét hasonlította össze. Előadásában érintette a két személy kapcsolati hálójának kérdését, követségük sikereire és azok problematikájára is kitért. Ezt követően Derzsenyi Dávid László (ELTE IDI) Isaac Vossius holland filológus elméletéről beszélt, kitérve arra, hogy Vossius milyen szempontok alapján hasonlította össze teóriája szerint az antik Róma, az ókori keleti metropoliszok és a kínai városok terjeszkedését.

Rénes Balázs előadása

A Gesztelyi Tamás (professor emeritus, DE BTK Történelmi Intézet) által vezetett tizenegyedik szekció előadói ókori művészettörténettel foglalkoztak. Fábián Boglárka (DE TNDI) az Aquincumból előkerült kőszobrokat mutatta be, azon belül is a császárszobrokhoz tartozó portrékkal foglalkozott, amelyek közül több mindmáig nincsen egyértelműen azonosítva. Kölcze Bettina (PPKE TDI) az egykori Pannonia területén fellelhető késő római mázas kerámiák feldolgozásának módszertani kérdéseiről beszélt. A szekciót Lang Tünde (PTE IDI) előadása zárta, akitől a Pannonia provinciában fellelhető villafürdők elhelyezkedéséről és felépítéséről tudhattunk meg többet.

Az ókori művészettörténeti szekció résztvevői

A tizenkettedik szekció F. Romhányi Beatrix (egyetemi tanár, KRE BTK Történettudományi Intézet) elnökletével középkori témákkal foglalkozott. A szekciót Faragó Dávid (ELTE TDI) prezentációja nyitotta meg, aki előadásában Mekcsei György királyi titkár és tanácsos életútját vizsgálta, azon belül is nagy hangsúlyt fektetve a család genealógiájára, Mekcsei György kapcsolati hálójára, illetve a Szapolyai családdal való szembefordulására. Ezt követően Majláthné Sipos Csilla (DE TNDI) a Felső-Tisza menti sertéstized és makkoltatás kérdéskörével foglalkozott, melyek kapcsán kitért a beszolgáltatás módjára és körülményeire is. A szekció utolsó előadója, Somogyi Szilvia (ELTE TDI – ELKH–ELTE–PPKE Ókortudományi Kutatócsoport) a brassói dékánságról, a hozzá tartozó plébániahálózatról beszélt. Előadásában bemutatta a szászok reformációja és az egyházi társadalomban megfigyelhető folyamatok közötti kapcsolatot.

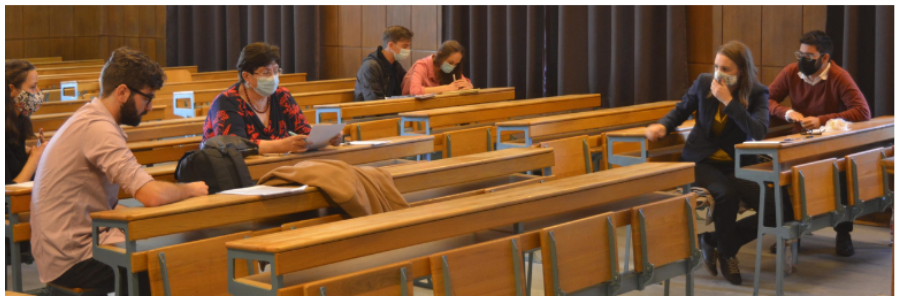

A konferencia kora újkori szekcióinak pillanatképei

A tizenharmadik, idegen nyelven folyó szekció elnöke Katona Csete (tanársegéd, DE BTK Történelmi Intézet) volt, amelynek első előadója, Cihan Şimşek (SZTE TDI) a lovaspasztorális nomád államalakítás politikai etikettjét és szimbolikáját mutatta be a volgai bolgárok és a kazár kánok példáján keresztül. Gabra Basem Karam (PPKE TDI) az Egyiptomban bekövetkezett késő antikvitásbeli és középkori egyházi építészet fejlődéséről beszélt. Vizsgálata során kitért az egyiptomi politeista hitvilág keresztény építészetre gyakorolt hatásaira is. A szekciót Gharz Aldin Mohanad (PPKE TDI) előadása zárta, aki a szír középkori várakról beszélt, azon belül is részletesen bemutatva Salkhad várát.

A konferenciát a szekciókat követően két könyvbemutató zárta, melyek során a hallgatóság megismerhette Novák Ádámnak a terebesi Perényi család történetéről szóló monográfiáját, illetve a Tóth Orsolya szerkesztésében megjelent, Havas Lászlónak emléket állító tanulmánykötetet. A bemutatók után Tóth Judit röviden ismertette a klasszika-filológiai szekciók előadásait, majd a középkori és a kora újkori szekciókban elhangzott prezentációkról Bárány Attila nyújtott átfogó képet.

Tímár Csenge Mária

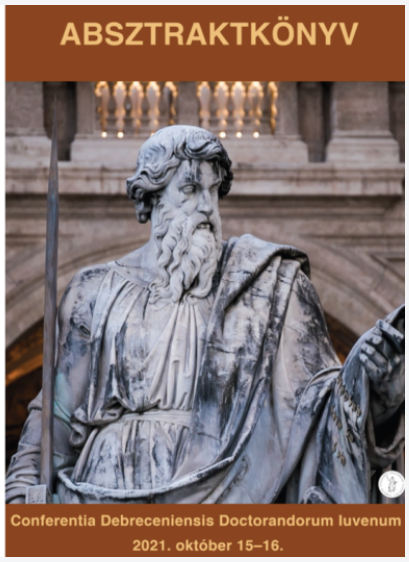

A hivatalos programfüzet és absztraktkötet elérhető a konferencia honlapjáról.

Fotók: Árvai Tünde

A borítókép logójának forrása: cddi.hu.

További cikkek

A hagyományos textilfestéstől a székely zászlóig – a 2023-as Vexillológiai Nap

A kora újkori magyar koronázási zászlóktól a japán szamurájzászlókon és az amerikai konföderációs zászlókon át a modern székely zászlóig számtalan érdekesség került szóba az idei Vexillológiai Napon. A rendezvénynek immár [...]

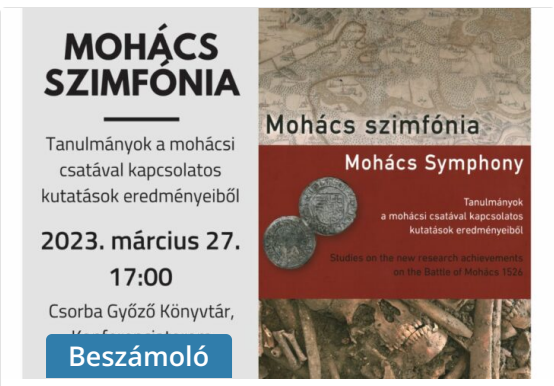

Tudományos kutatás és nemzeti emlékezet – A Mohács szimfónia című kötet bemutatója

A mohácsi csata közelgő 500. évfordulójának köszönhetően jelentősen fellendült a téma iránti tudományos és társadalmi érdeklődés. A legújabb tudományos eredményeket összegző, Mohács szimfónia – Tanulmányok a mohácsi csatával kapcsolatos kutatások [...]

Katonazenészek – zenész katonák: A Hadtörténeti Múzeum legújabb időszaki kiállítása

2023. április 5-én a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum Márványtermében különleges rendezvényre került sor: megnyitotta kapuit a Múzeum legfrissebb időszaki kiállítása. A Katonazenészek – zenész katonák, a magyar katonazene fényképes [...]

Következő cikk

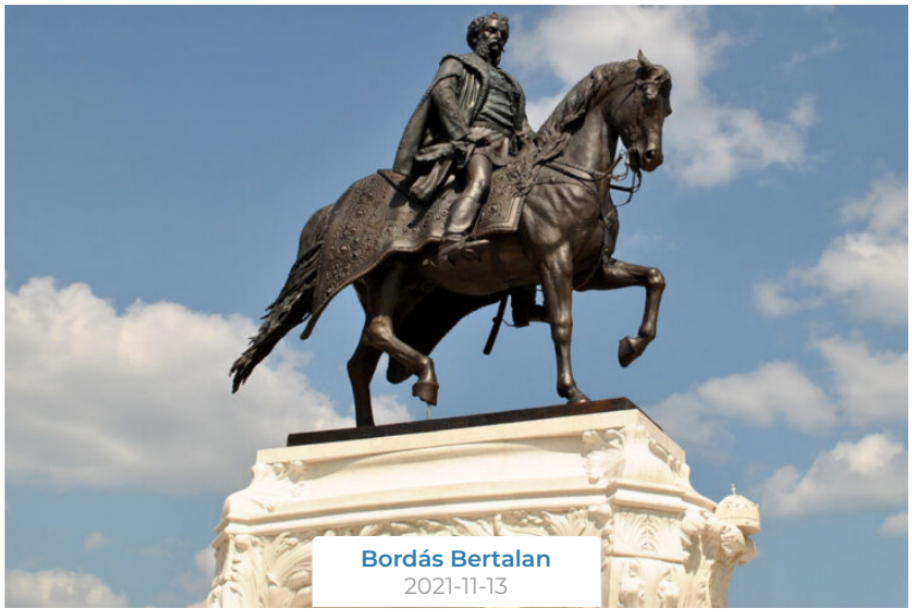

Bordás Bertalan
2021-11-13

Forradalmárból birodalmi külügyminiszter – Andrássy Gyula az Osztrák-Magyar Monarchia közös külügyminisztere

A nemesi család csíkszentkirályi és krasznahorkai ágából származó id. gróf Andrássy Gyula neve a közbeszédben ma a róla elnevezett, főváros szívén átívelő útról, vagy az Országház déli bejáratánál található, 2016-ban [...]

Előző cikk

Tímár Csenge Mária
2021-11-13

Figyelemre méltó érdekességek – Nagy György emlékére

A történelem iránti érdeklődésem az általános iskola felső tagozatában kezdődött. A tankönyvekben leírtak mellett már ekkor érdekeltek a regények: Gárdonyi Géza A láthatatlan embere, az Egri csillagok, A koppányi aga [...]

A szerkesztőség e-mail címe: info@ujkor.hu

Főszerkesztő: Szőts Zoltán Oszkár

Főszerkesztő-helyettes: Szőts-Rajkó Kinga

Kiadja: Újkor Alapítvány, Budapest, III. kerület

Az Újkor.hu – A velünk élő történelem a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által bejegyzett sajtótermék.

ÚJKOR.HU
A velünk élő történelem
© 2014 - 2023

Weboldal készítés és keresőoptimalizálás : TrendLine Solutions